

Kirjallinen kysymys KK 100/2020 vp

Terhi Koulumies kok

Kirjallinen kysymys tiedottamisesta koronavirukseen varautumiseksi tehdyistä suunnitelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Koronavirus on levinnyt jo useaan maahan, ja on mahdollista, että siitä muodostuu epidemia myös meillä Suomessa. Monet kansalaiset ovat huolissaan sen suhteen, miten viranomaiset ovat varautuneet epidemiaan. Tietoja varautumisen käytännön toimenpiteistä on annettu julkisuuteen niukasti, ja se on omiaan lietsomaan huolestuneisuutta. Keskitetyn ja niukan tiedonvälityksen ajat ovat ohi. Ellei riittävää tietoa ole tarjolla luotettavista viranomaislähteistä, ihmiset etsivät sitä muualta ja varsinkin Internetistä. Riski valeutusten ja propagandan leviämislle on tällöin suuri. Avoin ja runsas tiedotus on paras lääke sitä vastaan.

Moni kansalainen haluaisi nyt tietää, mitä tapahtuu, jos ihmisiä on suuri joukko samaan aikaan sairaalahoitossa, karanteenissa tai tartuttajina. Miten esimerkiksi terveydenhuolto ja muut tärkeät peruspalvelut turvataan sellaisessa tilanteessa ja miten hallitus aikoo tiedottaa varautumisesta? Epidemian ennaltaehkäisy olisi myös tehokkaampaa, jos kansalaiset otettaisiin mukaan varautumiseen. Ihmisiä askarruttavat tällä hetkellä hyvin yksinkertaiset arkielämään liittyvät käytännön kysymykset, ja niihin toivotaan vastauksia. Halutaan tietää, miten toimia, jos epäilee itse tai perheenjäsenensä sairastuneen koronavirukseen. Epäselvyyttä vallitsee mm. siitä, pitäisikö jokainen yksittäinen koronavirustartunta pyrkiä diagnosoimaan testeillä, sillä kriteerit testaamiselle ovat varsin tiukat ja testejä onkin tehty toistaiseksi vain vähän. Vai olisiko järkevää, että lievästi sairastuneet eivät lainkaan lähtisi kuormittamaan terveyskeskuksia, vaan hoitaisivat itsensä kuntoon kotonaan, jos he pystyvät niin tekemään?

Onko hallitus esimerkiksi ohjeistamassa työnantajia siitä, että viruksen leviämisen ehkäisemiseksi työntekijöiden kannattaisi sairastaa ylähengitystietulehdus kotonaan menemättä työpaikalle tai tarpeettomasti lääkärin vastaanotolle tartuttamaan muita, vai onko linjanveto kotiin jäämisen edellytyksistä ja mahdollisesta etätyöstä riippuvaista yksittäisistä työnantajista? Aikooko hallitus ohjeistaa kansalaisia siitä, pitäisikö esimerkiksi terveen oloisia lapsia viedä päiväkotiin tai kouluun, jos heidän perheenjäsenensä epäilee saaneensa koronavirustartunnan, vaikka viruksen testaamiselle annetut kriteerit eivät olisikaan täyttyneet?

Miten hallituksen suunnitelman mukaisesti toimittaisiin esimerkiksi sellaisessa aika yleisessä tilanteessa, jossa iäkkään kotona asuvan pariskunnan toinen osapuoli epäilee saaneensa koronavirustartunnan, ja hän toimii kotonaan käytännössä, mutta ei virallisesti puolisonsa omaishoitajana? Eli tilanteessa, jossa sairastunut puoliso on käytännössä hoivannut toista ja huolehtinut siitä, että tämä muistaa mm. ottaa tärkeät lääkkeet ajoissa ja että hänen muutkin perustarpeensa täytty-

Kirjallinen kysymys KK 100/2020 vp

vät. Jos sairastuneen puolison tila ei sillä hetkellä vaadi sairaalahoitoa tai jos koronavirustartunta ei ole edes virallisesti testeillä todettu, niin siirrettäisiinkö henkilöt kuitenkin asumaan johonkin ulkopuoliseen yksikköön vai ohjeistettaisiinko heitä pärjäämään kotonaan, mielellään karanteenissa? Onko resursseja tarpeeksi siihen, että esimerkiksi kunnan kotihoidon työntekijöitä saataisiin joustavasti avuksi tällaisen pariskunnan kotiin, vai toivottaisiinko vanhusten omaisten osallistuvan heidän hoivaansa, vaikka se voisi johtaa mahdollisen viruksen tarttumiseen myös heidän omiin perheenjäseniinsä?

Tällaiset arkiset ja kenties asiantuntijoiden mielestä itsestään selvät kysymykset askarruttavat monia suomalaisia. Olisi järkevää päästää yksityishenkilöt tietoisiksi valtakunnallisista suunnitelmista koronaviruksen varalta, sillä siten he voisivat myös osaltaan edistää epidemiaan varautumista ja sen torjumista Suomessa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Milloin ja miten hallitus aikoo tiedottaa koronavirukseen varautumiseksi tehdyistä suunnitelmista Suomessa?

Helsingissä 25.2.2020

Terhi Koulumies kok